

sygn. akt III K 12/16

WYROK ŁĄCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 maja 2016 r.

Sąd Okręgowy w Białymstoku, III Wydział Karny, w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Sądu Okręgowego Sławomir Cilulko

Protokolant: Marta Kruk

przy udziale Prokuratora Bożeny Romańczuk z Prokuratury Okręgowej w Białymstoku

po rozpoznaniu w dniu 5 maja 2016 roku w Białymstoku

w sprawie o wydanie wyroku łącznego wobec:

M. P. (P.)

urodzonego dnia (...) w B.

syna K. i E., nazwisko rodowe matki C.

skazanego prawomocnymi wyrokami:

1. Sądu Rejonowego w Białymstoku z dnia **25 listopada 1999 roku**, wydanym w sprawie o sygn. akt III K 2057/99, za dwa przestępstwa popełnione w **dniu 19 maja 1999 r.:**

- a. z art. 158§1 k.k. na karę 2 (dwóch) lat pozbawienia wolności;
- b. z art. 288§ 1 k.k. na karę 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności.

Wymierzono karę łączną 2 (dwóch) lat pozbawienia wolności, której wykonanie zawieszono warunkowo na okres 5 lat. Postanowieniem z dnia 07.03.2001 r. zarządzono wykonanie warunkowo zawieszonej kary pozbawienia wolności.

2. Sądu Rejonowego w Białymstoku z dnia **27 marca 2002 roku**, wydanym w sprawie o sygn. akt III K 666/01, za dwa przestępstwa popełnione w **dniu 12 listopada 2000 r.:**

- a. z art. 158§1 k.k. na karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności;
- b. z art. 288§ 1 k.k., na karę 10 (dziesięciu) miesięcy pozbawienia wolności.

Wymierzono karę łączną 1 (jednego) roku i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności.

3. Sądu Rejonowego w Białymstoku z dnia **19 września 2002 roku**, wydanym w sprawie o sygn. akt III K 1918/01, za przestępstwo z art. 13§1 k.k. w zw. z art. 279§1 k.k., popełnione w **dniu 30 kwietnia 2001 r.**, na karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności. Na mocy art. 63§1 k.k. na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności zaliczono okres pozbawienia wolności oskarżonego w dniach 30 kwietnia 2001 r. i 1 maja 2001 r.

4. Sądu Rejonowego w Białymstoku z dnia **21 kwietnia 2008 roku**, wydanym w sprawie o sygn. akt III K 363/08 - zmienionym wyrokiem Sądu Okręgowego w Białymstoku z dnia 24 lipca 2008 r., wydanym w sprawie o sygn. akt VIII Ka 485/08 - za przestępstwa:

a. z art. 207§1 k.k., popełnione **w okresie od lipca 2007 r. do 2 lutego 2008 r.**, na karę 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności;

b. z art. 190§ 1 k.k., popełnione **w dniu 17 stycznia 2008 r.**, na karę 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności.

Wymierzono karę łączną 8 (ośmiu) miesięcy pozbawienia wolności. Na mocy art. 63§1 k.k. na poczet orzeczonej kary łącznej zaliczono okres pozbawienia wolności oskarżonego od dnia 3 lutego 2008 r. do dnia 24 lipca 2008 r.

5. Sądu Rejonowego w Białymstoku z dnia **14 lutego 2011 roku**, wydanym w sprawie o sygn. akt III K 90/11, za przestępstwo z art. 288§1 k.k. popełnione **w dniu 25 listopada 2010 r.**, na karę 10 (dziesięciu) miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby wynoszący 5 lat. Postanowieniem z dnia 16.02.2016 r. zarządzono wykonanie warunkowo zawieszony kary pozbawienia wolności.

6. wyrokiem Sądu Okręgowego w Białymstoku z dnia **21 sierpnia 2015 roku**, wydanym w sprawie o sygn. akt III K 62/15 - zmienionym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 9 grudnia 2015 r., wydanym w sprawie o sygn. akt II AKa 195/15 - za dwa przestępstwa popełnione **w dniu 13 grudnia 2014 r.:**

a. z art. 13§1 k.k. w zw. z art. 156§1 pkt 2) k.k. i art. 157§1 k.k. w zw. z art. 64§1 k.k. na karę 3 (trzech) lat pozbawienia wolności;

b. z art. 157§ 2 k.k. w zw. z art. 64§1 k.k. na karę 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności.

Wymierzono karę łączną 3 (trzech) lat i 2 (dwóch) miesięcy pozbawienia wolności. Na mocy art. 63§1 k.k. na poczet orzeczonej kary łącznej zaliczono pozbawienie wolności oskarżonego w okresie od dnia 13 grudnia 2014 r. do dnia 21 sierpnia 2015 r.

- o r z e k a -

I. Na podstawie art. 85§1 i 2 k.k., art. 86§1 k.k. łączy kary pozbawienia wolności orzeczone wobec skazanego M. P. wyrokami:

1) Sądu Rejonowego w Białymstoku z dnia 14.02.2011 r., wydanym w sprawie o **sygn. akt III K 90/11** - w wymiarze 10 (dziesięciu) miesięcy;

2) Sądu Okręgowego w Białymstoku z dnia 21 sierpnia 2015 r., wydanym w sprawie o **sygn. akt III K 62/15** - w wymiarze 3 (trzech) lat i 2 (dwóch) miesięcy;

i wymierza mu karę łączną 3 (trzech) lat i 5 (pięciu) miesięcy pozbawienia wolności.

II. Na podstawie art. 577 k.p.k. na poczet orzeczonej w punkcie **I.** kary łącznej zalicza okres pozbawienia wolności w sprawie o sygn. akt III K 62/15 Sądu Okręgowego w Białymstoku od dnia 13 grudnia 2014 r. do dnia 21 sierpnia 2015 r.

III. Na podstawie art. 572 k.p.k. umarza postępowanie w przedmiocie objęcia wyrokiem łącznym kar pozbawienia wolności orzeczonych przez Sąd Rejonowy w Białymstoku w sprawach o sygn. akt **III K 2057/99, III K 666/01, III K 1918/01 i III K 363/08.**

IV. Zasądza od Skarbu Państwa na rzecz ustanowionego z urzędu radcy prawnego J. O. 147,60 (sto czterdzieści siedem 60/100) złotych – w tym 27,60 (dwadzieścia siedem 60/100) złotych podatku VAT - tytułem wynagrodzenia za obronę skazanego.

V. Zwalnia skazanego od ponoszenia kosztów sądowych i obciąża nimi Skarb Państwa.

sygn. akt III K 12/16

UZASADNIENIE

Sąd ustalił, co następuje:

M. P. w latach 1999-2015 został sześciokrotnie skazany prawomocnymi wyrokami, a w szczególności:

1. Sądu Rejonowego w Białymstoku z dnia **25 listopada 1999 roku**, wydanym w sprawie o sygn. akt III K 2057/99, za dwa przestępstwa popełnione w **dniu 19 maja 1999 r.:**

c. z art. 158§1 k.k. na karę 2 (dwóch) lat pozbawienia wolności;

d. z art. 288§ 1 k.k. na karę 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności.

Wymierzono karę łączną 2 (dwóch) lat pozbawienia wolności, której wykonanie zawieszono warunkowo na okres 5 lat. Postanowieniem z dnia 07.03.2001 r. zarządzono wykonanie warunkowo zawieszonej kary pozbawienia wolności.

2. Sądu Rejonowego w Białymstoku z dnia **27 marca 2002 roku**, wydanym w sprawie o sygn. akt III K 666/01, za dwa przestępstwa popełnione w **dniu 12 listopada 2000 r.:**

c. z art. 158§1 k.k. na karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności;

d. z art. 288§ 1 k.k., na karę 10 (dziesięciu) miesięcy pozbawienia wolności.

Wymierzono karę łączną 1 (jednego) roku i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności.

3. Sądu Rejonowego w Białymstoku z dnia **19 września 2002 roku**, wydanym w sprawie o sygn. akt III K 1918/01, za przestępstwo z art. 13§1 k.k. w zw. z art. 279§1 k.k., popełnione w **dniu 30 kwietnia 2001 r.**, na karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności. Na mocy art. 63§1 k.k. na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności zaliczono okres pozbawienia wolności oskarżonego w dniach 30 kwietnia 2001 r. i 1 maja 2001 r.

4. Sądu Rejonowego w Białymstoku z dnia **21 kwietnia 2008 roku**, wydanym w sprawie o sygn. akt III K 363/08 - zmienionym wyrokiem Sądu Okręgowego w Białymstoku z dnia 24 lipca 2008 r., wydanym w sprawie o sygn. akt VIII Ka 485/08 - za przestępstwa:

c. z art. 207§1 k.k., popełnione **w okresie od lipca 2007 r. do 2 lutego 2008 r.**, na karę 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności;

d. z art. 190§ 1 k.k., popełnione **w dniu 17 stycznia 2008 r.**, na karę 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności.

Wymierzono karę łączną 8 (ośmiu) miesięcy pozbawienia wolności. Na mocy art. 63§1 k.k. na poczet orzeczonej kary łącznej zaliczono okres pozbawienia wolności oskarżonego od dnia 3 lutego 2008 r. do dnia 24 lipca 2008 r.

5. Sądu Rejonowego w Białymstoku z dnia **14 lutego 2011 roku**, wydanym w sprawie o sygn. akt III K 90/11, za przestępstwo z art. 288§1 k.k. popełnione w **dniu 25 listopada 2010 r.**, na karę 10 (dziesięciu) miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby wynoszący 5 lat. Postanowieniem z dnia 16.02.2016 r. zarządzono wykonanie warunkowo zawieszonych kary pozbawienia wolności.

6. Sądu Okręgowego w Białymstoku z dnia **21 sierpnia 2015 roku**, wydanym w sprawie o sygn. akt III K 62/15 - zmienionym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 9 grudnia 2015 r., wydanym w sprawie o sygn. akt II AKa 195/15 - za dwa przestępstwa popełnione w **dniu 13 grudnia 2014 r.:**

a. z art. 13§1 k.k. w zw. z art. 156§1 pkt 2) k.k. i art. 157§1 k.k. w zw. z art. 64§1 k.k. na karę 3 (trzech) lat pozbawienia wolności;

b. z art. 157§ 2 k.k. w zw. z art. 64§1 k.k. na karę 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności.

Wymierzono karę łączną 3 (trzech) lat i 2 (dwóch) miesięcy pozbawienia wolności. Na mocy art. 63§1 k.k. na poczet orzeczonej kary łącznej zaliczono pozbawienie wolności oskarżonego w okresie od dnia 13 grudnia 2014 r. do dnia 21 sierpnia 2015 r.

Od trzynastego grudnia 2014 r. skazany odbywa karę łączną wymierzoną w sprawie opisanej w punkcie **6.**, której koniec przypada w dniu 10 lutego 2018 r. Od tej daty rozpocznie zaś odbywanie wprowadzonej do wykonania kary wymierzonej w sprawie opisanej w punkcie **5.**

Powyższy stan faktyczny sąd ustalił w oparciu o: dane z BI K. (k.12-14), odpisy prawomocnych wyroków Sądu Rejonowego w Białymstoku, Sądu Okręgowego w Białymstoku i Sądu Apelacyjnego w Białymstoku (k.6-7, 8, 18-19, 20-21, 25, oraz k.12-13, 15, 19 akt sprawy o sygn. III K 691/03), postanowienia w przedmiocie zarządzenia wykonania kary pozbawiania wolności w sprawie o sygn. akt III K 90/11 (k.32-34, 37-38), opinię o skazanym (k.44-45), informację o pobytach i orzeczeniach (k. 46-51).

Sąd zważył co następuje:

Zgodnie z art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U.2015.396) – która weszła w życie 1 lipca 2015 r. - przepisów rozdziału IX Kodeksu karnego w brzmieniu nadanym tą ustawą nie stosuje się do kar prawomocnie orzeczonych przed dniem wejścia w życie ustawy, chyba, że zachodzi potrzeba orzeczenia kary łącznej w związku z prawomocnym skazaniem po dniu wejścia w życie ustawy. Wyrok Sądu Okręgowego w Białymstoku wydany wobec M. P. w sprawie o sygn. akt III K 62/15 uprawomocnił się 9.12.2015 r., co daje możliwość zastosowania obecnie obowiązujących przepisów Kodeksu karnego. Możliwość, bowiem ww. norma nie wyłącza dyspozycji art. 4§1 k.k. (zob. J. Majewski, teza 2.-8. komentarza do art. 19 ustawy z dnia 20.02.2015 r....., dostępny w systemie Lex). Mając na uwadze to, że czyny osądzone przez Sąd Okręgowy zostały popełnione przed 1.07.2015 r. należało ocenić, czy korzystniejsze dla skazanego będzie zastosowanie przepisów obowiązujących przed tą datą, czy też aktualnych.

Daty wydania wyroków, daty/okresy realizacji ujętych w nich przestępstw, a także wyrok łączny z dnia 28.04.2003 r. (k.27), w świetle poprzedniego brzmienia normy art. 85 k.k. wskazują, że stosując „stare” przepisy postępowanie o wydanie wyroku łącznego należałoby umorzyć.

Zgodnie z art. 569§1 k.p.k. sprzed nowelizacji wyrok łączny wydaje się, jeżeli zachodzą warunki do orzeczenia kary łącznej w stosunku do osoby prawomocnie skazanej kilkoma wyrokami. Karę tę natomiast sąd orzeka, gdy sprawca popełnił dwa lub więcej przestępstw, zanim zapadł pierwszy wyrok, chociażby nieprawomocny co do któregośkolwiek z nich i wymierzono za nie kary tego samego rodzaju, albo inne podlegające łączeniu (art. 85§1 k.k. w brzmieniu sprzed 1.07.2015 r.). Nadające się do połączenia wg ww. kryteriów kary stanowiły składniki kary łącznej orzeczonej wyrokiem łącznym z dnia 28.04.2003 r. (k.27). Kolejnych przestępstw w latach 2008-2014 skazany dopuszczał się zaś po wydaniu wyroku skazującego za poprzednie występki.

Według obecnie obowiązującego art. 85§1 k.k. jeżeli sprawca popełnił dwa lub więcej przestępstw i wymierzono za nie kary tego samego rodzaju albo inne podlegające łączeniu, należy orzec karę łączną. Zgodnie z jego §2 jej podstawę stanowią mogą tylko kary wymierzone i podlegające wykonaniu w całości lub w części lub kary łączne za przestępstwa, o których mowa w §1. Z taką sytuacją mamy do czynienia w przypadku sankcji orzeczonych w sprawach opisanych w pkt **5.** i **6.** (k.44). Łączeniu podlegały zatem kary: 10 miesięcy pozbawienia wolności oraz łączna 3 lat i 2 miesięcy pozbawienia wolności.

Kształtując karę łączną zastosowano zasadę częściowej absorpcji. Przy jej wymiarze nie bierze się pod uwagę okoliczności przyjętych za podstawę wymiaru kary za poszczególne przestępstwa. Ich uwzględnienie na tym etapie orzekania prowadziłoby, bowiem do ponownego uwzględnienia tych samych przesłanek, które już wcześniej wzięto pod uwagę i podwójnego obostrzenia lub złagodzenia kary z tej samej przyczyny (por. wyrok SN z dnia 25.10.1983

r., IV KR 213/83, publ. w OSNKW 1984/5 – 6/65 oraz pogląd odmienny wyrażony przez T. Grzegorzycyka w Komentarzu do art. 577 k.p.k., Zakamycze 2004, wydanie III). Kara łączna orzekana w wyroku łącznym jest swego rodzaju podsumowaniem działalności przestępczej skazanego w okresie objętym skazaniami za przestępstwa pozostające w realnym zbiegu. Ferując ją stosuje się zwykle dyrektywy karania: słuszności i celowości, wyrażone przez związek podmiotowo – przedmiotowy oraz czasowy zachodzący między poszczególnymi czynami zabronionymi. O granicach kary łącznej decyduje m.in. ścisłość tego związku. W aspekcie przedmiotowym wyrażają ją kryteria przedmiotowe poszczególnych czynów jak tożsamość pokrzywdzonego, rodzaj naruszonych dóbr prawnych, sposób działania sprawcy, bliskość czasowa poszczególnych przestępstw itd. W aspekcie podmiotowym chodzi o motywów bądź pobudki, jakimi kierował się sprawca, podobieństwo strony podmiotowej, zamiarów itd.

Rozstrzygając w trybie Rozdziału 60 Kodeksu karnego należy brać pod uwagę stopień społecznej szkodliwości charakteryzujący wszystkie zachowania przestępcze objęte wyrokiem łącznym. Uwzględnić trzeba też „przede wszystkim” (zwrot ten oznacza, że wymienione w przepisie art. 85a kryteria nie są jedyne i wyłączne) wymogi prewencyjnego oddziaływania kary, w znaczeniu prewencji indywidualnej i ogólnej.

Przenosząc powyższe rozważania w realia przedmiotowej sprawy: skazany „zaatakował” dobra prawne w postaci mienia (zachowanie z art. 288§1 k.k.) – wartość uszkodzonego przedmiotu to kwota 580 złotych oraz życia i zdrowia (zachowania z art. 156§1 pkt 2) k.k. i art. 157§1 i 2 k.k.).

Trzy występki zostały popełnione na przestrzeni od dnia 25 listopada 2010 r. do dnia 13 grudnia 2014 r., a więc w ciągu 4 lat i 18 dni, na szkodę różnych pokrzywdzonych, ale dwa z nich tego samego dnia. Na niekorzyść skazanego przemawia uprzednia karalność, w tym powrót do przestępstwa w warunkach art. 64 k.k., co świadczy o jego demoralizacji.

Kształtując wymiar kary sąd miał na uwadze także opinię z Aresztu Śledczego w W.-M., w którym skazany obecnie przebywa (k.45). M. P. w warunkach izolacji więziennej zachowuje się poprawnie. Krytycznie wypowiada się on na temat popełnionych przestępstw, orzeczoną karę odbywa w systemie terapeutycznym, nie należy do nieformalnych struktur przestępczych oraz od dnia 15 marca 2016 r. bierze udział w terapii osób uzależnionych od alkoholu (zastosowanie ma art. 62 k.k.). Osadzony uczestniczy w dodatkowych zajęciach i programach readapcyjnych. W stosunku do funkcjonariuszy i pracowników zakładu karnego prezentuje właściwą postawę. W środowisku współosadzonych funkcjonuje zgodnie i bezkonfliktowo. Wprawdzie są to zachowania, których należy oczekiwać od każdego z osadzonych, a M. P. dość krótko przebywa w izolacji, ale dają podstawy do oceny, że w miarę pozytywnie rokuje on w procesie resocjalizacyjnym, tym bardziej w przypadku odbycia terapii.

Mimo przemawiającej na korzyść skazanego ww. opinii proces jego resocjalizacji z pewnością nie został zakończony i tym samym nie można aktualnie uznać, że skazany wypracował ugruntowaną postawę nastawioną na przestrzeganie porządku prawnego.

Uwzględniając ww. aspekty kara 3 lat i 5 miesięcy pozbawienia wolności jest sankcją, która odda całą zawartość kryminalną bezprawia zrealizowanych przez M. P. trzech występków oraz spełni swe cele prewencyjne (zarówno w zakresie oddziaływania wychowawczego na sprawcę, jak i ogół społeczeństwa). Uprawomocnienie się wyroku łącznego spowoduje, że już za około 10 miesięcy (art. 79§1 k.k.) skazany nabędzie uprawnienia do ubiegania się o warunkowe przedterminowe zwolnienie. Jeśli taki wniosek złoży, to sąd penitencjarny będzie posiadał więcej informacji na temat przebiegu procesu readaptacji społecznej osadzonego i będzie mógł ocenić stopień trwałości oddziaływań resocjalizacyjnych.

Na poczet kary łącznej zaliczono pozbawienie wolności M. P. w okresie od 13 grudnia 2014 r. do 21 sierpnia 2015 r. w sprawie Sądu Okręgowego w Białymstoku o sygn. akt III K 62/15, zgodnie z zaliczeniem ujętym w treści wydanego w niej wyroku.

Kary orzeczone wyrokami wymienionymi w pkt **1-4** zostały już wykonane. Nie zachodzą zatem warunki z art. 85§2 k.k. do ich objęcia karą łączną i dlatego postępowanie w tym zakresie umorzono na podstawie art. 572 k.p.k.

Koszty obrony z urzędu ustalono i zasądzono zgodnie z §4 ust. 1 i 3 w zw. z §17 ust. 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu (Dz.U.2015.1805).

Kierując się dyspozycją art. 624§1 k.p.k. z uwagi na wymiar łącznej kary pozbawienia wolności pozostałej do odbycia, status materialny skazanego (posiada zaległości alimentacyjne) i treść art. 641 k.p.k., zwolniono M. P. w całości od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych uznając, że ich windykacja nie będzie możliwa.